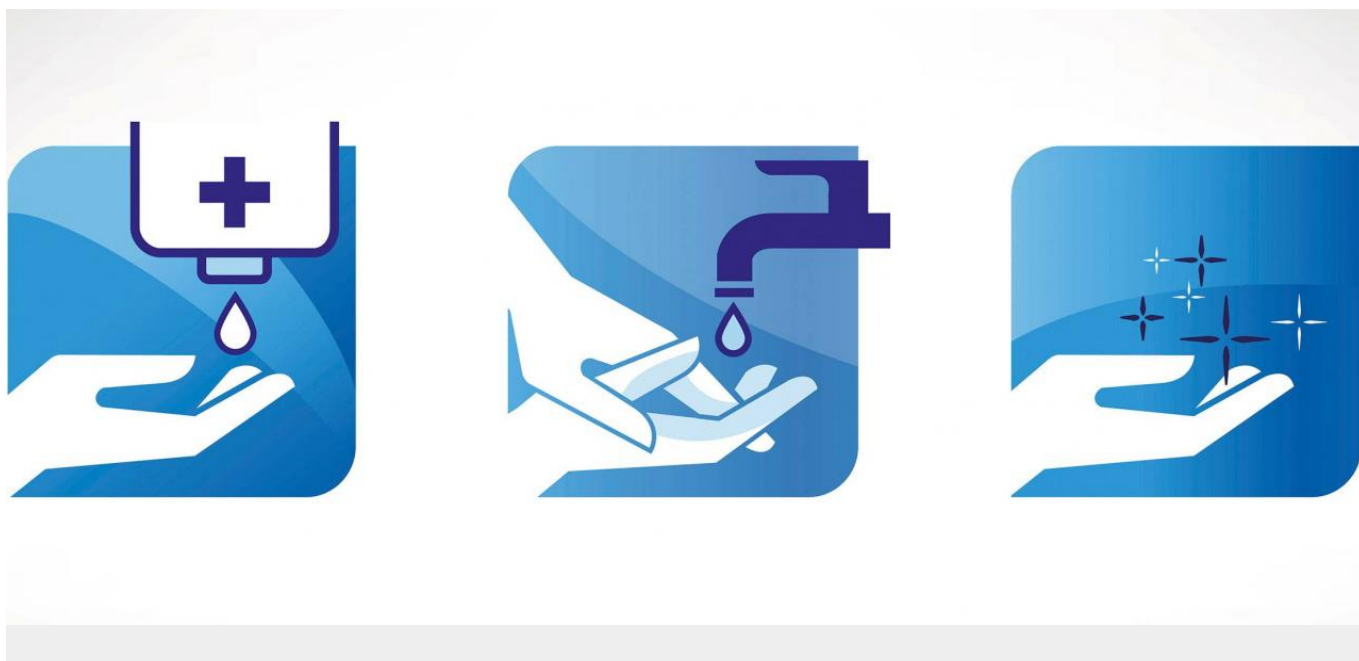

Halina Pilonis, 2016-12-05 22:05

Wciąż nie umiemy myć rąk

Prawidłowe mycie rąk daje gwarancję redukcji zakażeń przynajmniej o 50 proc., przekonuje prof. Didier Pittet z WHO, autor programu „Higiena Rąk to Bezpieczna Opieka”, który od kilku lat realizuje Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie. Biorą w nim udział już 134 szpitale.

Program „Higiena Rąk to Bezpieczna Opieka” zakłada zmianę polityki szpitala dotyczącej czystości rąk, promuje obowiązkowe i powszechne szkolenia personelu, samoocenę i analizę ich wyników oraz tworzenie sprzyjającego klimatu dla higieny rąk.

W ramach programu, w 2014 r. zorganizowano badanie efektywności higieny rąk, do którego przystąpiły 82 szpitale. Badano m.in. ilość środka do dezynfekcji rąk zużywaną na 1000 pacjentodni. Wskaźnik w całej grupie szpitali wyniósł 16 litrów na 1000 pacjentodni. Jest to poniżej minimalnego poziomu wskazanego przez WHO, który wynosi 20 litrów na 1000 pacjentodni. Nie wszyscy pracownicy szpitali wiedzieli, że najczęściej pomijanymi podczas mycia rąk miejscami są okolice kciuka, opuszek palców i przestrzeni między palcami, co pozwala bakteriom tam przetrwać. Również skóra pod pierścionkiem lub obrączką jest liczniej skolonizowana przez Gram-ujemne pałeczki – *E. cloacae*, *Klebsiella spp.* i *Acinetobacter spp.*, które pod taką biżuterią mogą utrzymywać się przez kilka miesięcy. Natomiast bransoletki i zegarki w dużym stopniu utrudniają dezynfekcję nasady dłoni.

Nie tylko zakażenia szpitalne

Za pośrednictwem rąk może być przenoszonych aż 80 proc. zakażeń, mimo że pracownik medyczny w ciągu pracy myje je nawet 100 razy. Na leczenie zakażeń związanych z opieką zdrowotną co roku polskie szpitale muszą przeznaczyć od 2 do 3 mln złotych. To zaledwie ułamek ogólnego zestawienia skutków społecznych i kosztów pośrednich, m. in. roszczeń czy wypłat odszkodowań. W okresie jesienno-zimowych przeziębień i sezonowej grypy higiena rąk chroni też przed tymi infekcjami. Wirusy grypy na powierzchniach gładkich, jak klamka, w sprzyjającej temperaturze utrzymują się dobowo, a na porowatych do 12 godzin. Na ubraniach, np. lekarskim fartuchu grasują 15 minut, a na dłoniach od 5 do 10 minut. Są za to bardzo wrażliwe na detergenty.

Czas na szkolenie

Szpitale wciąż mogą przystąpić do programu „Higiena Rąk to Bezpieczna Opieka” (www.cmj.org.pl/clean-care/formularz-zgloszeniowy-cc.pdf). W ramach tego programu, opracowano kompleksowy schemat działań, nakierowany na wdrożenie właściwej higieny rąk. Dzięki poprawie organizacji pracy i kontroli zakażeń, wdrażając metodyczną i konsekwentną edukację personelu można zredukować wydatki związane z zakażeniami. Badania dowodzą, że bezpośrednio po szkoleniu o połowę rośnie zużycie środka do dezynfekcji. Potem jednak stopniowo spada. Dlatego szkolenia powinno się powtarzać co najmniej dwa razy w roku.